

1880 г. едно *гимнастическо дружество*, въ което се записаха за членове младежи отъ 18 до 40 годишна възраст. Записанитѣ въ гимнастическото дружество младежи отъ градове и села се събираха за упражнение въ гимнастика, за стѣпване въ крачка, за разни народни и военни игри и за стрелба. Съ тѣзи работи освенъ че се приготвяха младежитѣ да иматъ здраво тѣло, якостъ и пѣргавина въ нозетѣ и рѣцетѣ, издрѣжливостъ, вѣрно око въ стреляне, вѣрно ухо въ слушане, но и израстваха будни и годни да пазятъ отечеството, когато се появи нужда. Мислѣше се тогава, че ако се появятъ разбойници, бунтове или вѣстания, милицията сама съ своитѣ слаби сили не ще може да имъ излѣзе на глава. Въ такъвъ случай щѣха да се свикатъ гимнастицитѣ, които съ своята смѣлостъ, здравина и подготовка щѣха да помогнатъ, и отечеството щѣше да бѣде запазено и спасено отъ беда.

И'ето, тъкмо сега — за Съединението — тѣ, гимнастицитѣ, се показаха годни за народна служба.

Поради страхъ, че откъмъ турската граница могатъ да се появятъ било башибозуци, било редовни войски, милицията бѣше свикана, ала тя нито бѣше добре облѣчена, нито здраво въоръжена, нито достатъчна да върши работа. Въ помощъ на милицията бѣха свикани гимнастицитѣ, които се явиха бързо, облѣкоха се съ каквото имаше, въоръжиха се бързо и заминаха за границитѣ къмъ Родопитѣ, Свиленградъ, Сакаръ планина и Странджа. За жалостъ, нѣмаше достатъчно топове, та нѣкои остроумни подофицери се сѣтиха да взематъ буталки, въ които се бие млѣкото по селата, па ги туриха на колесарки и наредиха на границата, обвити въ шубръци и шумаци, ужъ че сѣ истински топове. Тази проста хитростъ, разбира се, нищо нѣмаше да помогне, ако бѣха започнали турцитѣ война. Но за добра честъ, турцитѣ стояха мирни, макаръ добре въоръжени, и нищо не думаха.